

Thomas Rau. ©rv

Deze architect ontwerpt nieuw economisch systeem: "Eigendom is vooral dom"

Consument zou niet voor dingen, maar voor diensten moeten betalen

Barbara Debusschere

[De Morgen](#)

Vergeet dat 'de consument' zijn best moet doen om zo duurzaam mogelijk te consumeren. Organiseer de economie als één grote uitleenbibliotheek waarin we geen spullen kopen, maar betalen voor diensten en waarin materialen nooit afval worden.

Vijf jaar geleden die visie van Thomas Rau nog weggezet als utopisch. Nu kloppen grote bedrijven uit in binnen-en buitenland bij hem aan. De in Duitsland geboren Nederlander bundelt zijn visie op een radicaal nieuw economisch systeem nu in het boek *Material Matters*.

Vandaag zijn nieuwe spullen 'dingen die net niet stuk zijn' en is het verdienmodel van fabrikanten erop gebaseerd dat ze snel stuk gaan. Maar bij Rau blijft een product eigendom van de producent en komt aan het einde van zijn levenscyclus altijd daar terug. "Als je shit hebt gemaakt, krijg je shit terug", vat hij samen.

Toen hij voor zijn nieuwe kantoor verlichting zocht, zei hij tegen Philips: "Ik wil betalen voor licht. Als je daar lampen en energie voor nodig hebt, mij goed, maar die ga ik niet betalen", zegt Rau. Philips ontwierp een lichtplan met veel minder lampen dan doorgaans. De

energiefactuur, herstellingen en herbestemming neemt het bedrijf op zich. Zes jaar later biedt Philips licht als service al in de hele wereld aan.

"Nu worden macht en verantwoordelijkheid heel erg door elkaar gehaald. De consument is zagezegd verantwoordelijk, maar heeft geen macht. Maar als de gebruiker alleen betaalt voor licht, dan móét de producent wel zo zuinig mogelijke producten maken die zo lang mogelijk meegaan en waarvan ze de grondstoffen steeds weer zo veel mogelijk hergebruiken", vertelt de architect. "Dat gaat veel verder dan duurzaamheid, wat enkel het bestaande systeem optimaliseert. Nee, je moet het transformeren."

Zo wordt een product geen wegwerpding, maar een servicedepot. Je bant afval, lost het erg nijpende grondstoffenprobleem op en de fabrikant verdient er wellicht meer aan. Rau: "Bij BMW zeiden ze me: 'Wat zijn wij dom geweest om jarenlang geen mobiliteit, maar auto's te verkopen uit steeds moeilijker te vinden materialen!'"

Komen én vertrekken met niets

Ook voor kledij, gebouwen, wasmachines, stoelen, tapijten, gevels, ramen en nog veel meer kun je servicecontracten sluiten, zo toont Rau met zijn bedrijf Turntoo.

Bosch biedt aan de huurders van socialewoningbouwverenigingen wasbeurten en koeluren aan met solide, erg zuinige toestellen die minstens vijftien jaar zonder storingen werken. Klanten van Mud Jeans kunnen een jeans een tijd gebruiken, waarna ze terug naar de fabrikant gaan en verwerkt worden in nieuwe kledij. Of een oud gebouw wordt niet gesloopt, maar beschouwd als 'materialenmijn' voor een nieuw, dat zo voor 82 procent uit hergebruikt materiaal bestaat.

Mud jeans worden een tijdlang uitgeleend en wanneer ze versleten zijn verwerkt in nieuwe kledij. ©rv

Daarom ontwerpt de architect zijn nieuwe gebouwen ook als 'grondstoffendepot'. Rau: "Een gebouw staat er doorgaans zo'n 50 jaar. Wij willen er alle materialen één op één weer uit kunnen halen."

Om te voorkomen dat gebruikte grondstoffen afval worden, werkt Rau een platform voor 'materialenpaspoorten'. Zo weten we exact hoeveel staal, hout of lithium waar zit. Recyclage gaat hem namelijk niet ver genoeg omdat daarbij nog altijd veel verloren gaat. Ultiem mikt hij op een toekomst waarin ook materiaal een service wordt en mijnen geen grondstoffen verkopen, maar ze geven in bruikleen.

Maar willen we niet graag dingen bezitten? Ray: "Velen hangen er hun identiteit aan op. Maar jongere generaties doen dat al minder. Ze willen geen auto maar mobiliteit. Eigendom betekent dat je betaalt voor dingen die kapotgaan en zo grondstoffen verspilt. Sommigen bouwen zo zelfs schulden op. Met producten als service is iedereen beter af. Uiteindelijk komen we hier met niets en vertrekken we met niets."

Share

‘Eigendom betekent dat je betaalt voor dingen die kapotgaan en zo grondstoffen verspilt’

Thomas Rau

©rv